

## Malaysia

### Malaysia

**Undang-undang luas yang menghadkan kebebasan bersuara terus digunakan terhadap pengkritik kerajaan. Pihak berkuasa menyekat protes aman dan mengganggu, menyiasat dan menangkap aktivis dan pelajar. Bilangan orang yang dijatuhkan hukuman mati menurun dengan ketara. Pelarian dan pendatang tanpa dokumen terus menghadapi penahanan tanpa had masa, penangkapan sewenang-wenangnya dan layanan buruk. Aktivis menuntut pengiktirafan yang lebih besar terhadap Orang Asal.**

### Kebebasan bersuara

Pihak berkuasa terus menggunakan undang-undang yang kabur untuk menyekat kebebasan bersuara.

Pada bulan Mac, Mahkamah Tinggi menolak cabaran perlembagaan yang dibangkitkan oleh pembikin filem yang diharamkan, "Mentega Terbang", yang didakwa di bawah Kanun Keseksaan kerana "menyinggung perasaan agama". Perbicaraan itu masih belum selesai pada akhir tahun.

Pada bulan Ogos, keputusan Mahkamah Rayuan memihak kepada permintaan aktivis Heidy Quah untuk membatalkan istilah "menyinggung perasaan" dan "mengganggu" daripada seksyen 233(1)(a) Akta Komunikasi dan Multimedia (CMA). Beliau mendakwa bahawa menjadikan komen dalam talian sebagai jenayah atas dasar ini melanggar hak kebebasan bersuara.<sup>1</sup> Kerajaan membuat rayuan terhadap keputusan tersebut.

Pada bulan Oktober, polis menangkap tujuh individu kerana didakwa menyiarkan kandungan menghasut dan mengancam dalam media sosial yang menyasarkan pemimpin politik. Mereka disiasat di bawah Akta Hasutan, CMA dan Kanun Keseksaan.<sup>2</sup> Kemudian dalam bulan itu juga, Mahkamah Tinggi memutuskan dalam kes sivil bahawa ahli akademik dan penulis blog Australia, Murray Hunter, telah memfitnah pengawal selia internet Malaysia melalui artikel yang mengkritik agensi tersebut. Beberapa minggu sebelumnya, pihak berkuasa Malaysia dan Thailand telah menahannya di Thailand, di mana beliau menetap dan perbicaraan jenayah telah dijadualkan pada bulan Disember.

Pada bulan Disember, aktivis Fahmi Reza ditahan dan disiasat di bawah Akta Hasutan dan CMA kerana satu hantaran media sosial yang mengkritik Pemangku Raja Johor di mana kemudiannya dibebaskan dengan jaminan polis. Sebelum itu, Fahmi disekat secara tersilap daripada pergi ke luar negara dan ditahan serta dihalang memasuki Sabah kerana menerbitkan kartun satira mengenai Yang di-Pertua Negeri. **Hak orang LGBTI**

Pada bulan Mei, kumpulan masyarakat sivil telah membangkitkan kebimbangan mengenai papan tanda yang didirikan oleh Majlis Bandaraya Kuala Terengganu yang menghasut kebencian terhadap golongan LGBTI. Kumpulan hak asasi manusia juga mengetengahkan

bagaimana kerajaan menapis penerbitan berkaitan LGBTI dan bentuk ekspresi lain oleh golongan LGBTI.<sup>3</sup>

## Kebebasan berhimpun secara aman

Pada bulan Februari, kerajaan telah mengambil langkah untuk meminda Akta Perhimpunan Aman (PAA) dan menggantung keperluan penganjur untuk mendapatkan kebenaran daripada pemilik lokasi.<sup>4</sup> Pada bulan Julai, Mahkamah Persekutuan memutuskan seksyen 9(5) PAA tidak berperlembagaan, selepas aktivis Amir Hadi mencabar pertuduhan kerana tidak memaklumkan polis sebelum protes<sup>5</sup> 2022.

Walaupun terdapat perkembangan, pihak berkuasa terus menyekat protes aman menggunakan PAA, Kanun Keseksaan dan Akta Kesalahan Kecil. Penunjuk perasaan menghadapi gangguan, taktik intimidasi, penangkapan dan siasatan sewenang-wenangnya, serta penggunaan kekerasan yang berlebihan.

Pada bulan Julai, polis menahan aktivis Badrul Hisham Shaharin yang dikenali sebagai Chegubard di bawah pelbagai undang-undang, termasuk Akta Hasutan, selepas beliau menyertai perhimpunan yang menyeru peletakan jawatan Perdana Menteri.<sup>6</sup> Bulan berikutnya, aktivis Arutchelvan Subramaniam telah ditangkap di bawah Kanun Keseksaan dan dibebaskan pada hari yang sama, selepas menyertai perarakan aman oleh pekerja ladang dan aktivis untuk menyerahkan memorandum kepada Parlimen.<sup>7</sup>

Aktivis pelajar di Sabah di Malaysia Timur telah disiasat atas protes antirasuah. Pada bulan Februari, Fadhil Kassim, seorang pelajar di Universiti Malaysia Sabah (UMS) telah didakwa di bawah Kanun Keseksaan dan PAA atas protes yang diadakan pada tahun 2024. Pada bulan Mei, enam aktivis pelajar UMS telah disiasat di bawah Kanun Keseksaan dan CMA selepas sidang akhbar yang diadakan sebelum perhimpunan<sup>8</sup> antirasuah. Pada bulan Julai, aktivis pelajar dan kumpulan masyarakat sivil yang menyampaikan memorandum kepada Parlimen mengenai pindaan yang dicadangkan kepada PAA telah disambut dengan kehadiran polis yang ramai di luar bangunan parlimen.

Pada bulan Oktober, polis menahan dua orang di luar Kedutaan AS di ibu negara, Kuala Lumpur, ketika mereka menyertai protes aman terhadap tindakan Israel memintas Flotila Global Sumud. Mereka disiasat kerana didakwa menghalang penjawat awam selepas polis menggunakan kekerasan yang melampau untuk menahan mereka.

## Hukuman mati

Sejak pemansuhan hukuman mati mandatori pada tahun 2023, bilangan orang yang disahkan dijatuhkan hukuman mati kekal rendah dalam sejarah. Hukuman mati rakyat Malaysia atas kesalahan berkaitan dadah di negara jiran Singapura terus mencetuskan perdebatan mengenai hukuman mati di Malaysia. Pada bulan Julai, kerajaan mengumumkan bahawa ia akan membentuk pasukan petugas untuk menyemak semula dasar ke arah pemansuhan sepenuhnya hukuman mati.

## Penghilangan paksa

Pada bulan November, Mahkamah Tinggi memutuskan bahawa kerajaan dan polis terlibat dalam kehilangan paksa paderi Raymond Koh dan Amri Che Mat. Mahkamah menganugerahkan ganti rugi lebih RM 40 juta (USD 9 juta) kepada keluarga mereka. Kerajaan berkata ia akan membuat rayuan dan telah membuka semula siasatan terhadap kehilangan tersebut.

## Pembunuhan di luar proses kehakiman

Pada bulan Jun, kumpulan masyarakat sivil memperbaharui seruan untuk keadilan bagi Teoh Beng Hock, yang ditemui mati pada tahun 2009 selepas disoal siasat oleh pegawai<sup>9</sup> Suruhanjaya Pencegahan Rasuah. Jabatan Peguam Negara menutup kes itu pada bulan Mei, dengan alasan bukti tidak mencukupi untuk pendakwaan.

Pada bulan November, tiga lelaki berumur antara 24 hingga 29 tahun ditembak mati oleh polis di sebuah ladang kelapa sawit di Durian Tunggal, Melaka dan kes tersebut disiasat sebagai pembunuhan susulan perhatian awam dan percanggahan fakta.

Pada bulan Disember, seorang warden penjara didakwa kerana menyebabkan kematian tahanan Gan Chin Eng semasa rusuhan di Pusat Tahanan Korektif Kamunting pada bulan Januari.

## Hak pelarian dan pendatang tanpa izin

Pada bulan Januari, pihak berkuasa menahan 196 pelarian Rohingya yang mendarat di Langkawi, sebuah pulau berhampiran sempadan Thailand. Pihak berkuasa kemudian menolak dua bot yang membawa 300 orang yang dipercayai pelarian Rohingya.

Serbuan imigresen semakin giat. Kumpulan hak asasi manusia mengecam penahanan sewenang-wenangnya dan menyeru agar penyeksaan dalam tahanan dihentikan. Pelarian dan pendatang tanpa dokumen, termasuk kanak-kanak, terus menghadapi penahanan untuk tempoh waktu yang tidak ditetapkan. Sehingga 31 Ogos, 20,143 orang telah ditahan di 20 pusat tahanan, termasuk 2,196 kanak-kanak. Kumpulan hak asasi manusia menggesa penahanan kanak-kanak dihentikan dan sebaliknya suatu kaedah berasaskan komuniti digunakan sebagai alternatif.

Pada bulan Oktober, pihak berkuasa Myanmar mengumumkan penangkapan aktivis Thuzar Maung dan keluarganya yang dipercayai telah diculik di Malaysia dan dikembalikan ke Myanmar pada tahun 2023. Penangkapan itu mendorong kumpulan hak asasi manusia untuk mendesak kerajaan Malaysia agar segera mendapatkan pembebasan mereka daripada pihak berkuasa Myanmar.

## Hak Orang Asal

Pada bulan November, kerajaan telah membentangkan kertas kerja mengenai pindaan yang dicadangkan kepada Akta Orang Asli 1954. Pindaan tersebut akan meluaskan perlindungan

---

untuk Orang Asal, susulan seruan daripada Institusi Hak Asasi Manusia Kebangsaan untuk Pelan Tindakan Kebangsaan. Aktivis menggesa pengiktirafan rasmi Orang Asli sebagai Penduduk Asal Pertama Malaysia dan perlindungan hak mereka untuk menentukan nasib sendiri.

## **Hak kepada persekitaran yang sihat**

Pada bulan Oktober, kerajaan menangguhkan pembentangan Rang Undang-Undang Perubahan Iklim Negara bagi memberi ruang kepada libat urus lanjut dengan sektor perniagaan dan industri.

<sup>1</sup> ["Malaysia: Heidi Quah's court victory a win for all Malaysians speaking truth to power", 19 August](#)

<sup>2</sup> ["Malaysia: Malaysia's assault on online expression must end now", 7 October](#)

<sup>3</sup> ["Malaysia: Weaponizing morality: new report exposes sharp rise in censorship of LGBTIQ publications under outdated Malaysian law", 16 July](#)

<sup>4</sup> ["Malaysia: Amendments to the PAA must guarantee the right to protest without fear", 14 February](#)

<sup>5</sup> ["Malaysia: Federal Court ruling a powerful step towards restoring the right to peaceful assembly", 1 July](#)

<sup>6</sup> ["Malaysia: Peaceful assembly still under threat despite positive steps forward", 29 July](#)

<sup>7</sup> ["Malaysia: Stop the arrest of Arutchelvan and respect the right to protest", 20 August](#)

<sup>8</sup> ["Malaysia: The Madani government must stop weaponizing laws against student voices", 23 May](#)

<sup>9</sup> ["Malaysia: Launch of an online petition to demand justice for Teoh Beng Hock", 26 June](#)